

O B S A H:

1/ ZÁKON O PODPOŘE HOSPODÁŘSKÉHO RŮSTU

2/ ZMĚNY V POSUZOVÁNÍ DNE PLATBY U DANÍ, POJISTNÉHO NA SZ A POJISTNÉHO NA VZP

3/ NAŘÍZENÍ VLÁDY .../2009 Sb., KTERÝM SE STANOVÍ VÝŠE VŠEOBECNÉHO VYMĚŘOVACÍHO ZÁKLADU A VÝŠE PŘEPOČÍTACÍHO KOEFICIENTU ZA ROK 2008

4/ JAKÝ BUDE DOPAD NOVÉHO VVZ A KOEFICINTU PRO JEHO PŘEPOČET DO DALŠÍCH ZÁKONŮ

5/ HLEDÁNÍ ÚDAJŮ O SAZBÁCH POJISTNÉHO NA SZ A POJISTNÉHO NA VZP U OBČANŮ ZE STÁTŮ EVROPSKÉ UNIE, KTERÍ PODLÉHAJÍ PŘEDPISŮM STÁTU EU, JEHOŽ JSOU OBČANÉ

6/ SDĚLENÍ MPSV O ROZHODNÉ ČÁSTCE PRO URČENÍ NÁROKŮ ZAMĚSTNANCŮ PŘI PLATEBNÍ NESCHOPNOSTI ZAMĚSTNAVATELE

7/ ODPOVĚDI NA DOTAZY

8/ ÚDAJE PRO FAKTURACI

**Příloha: Koeficienty nárůstu VVZ pro důchody přiznávané v roce 2010
Pozvánka na semináře**

Vážení přátelé,

v dnešním čísle informačního servisu si projdeme hlavně zákony, které by se měly změnit v souvislosti s přijetím zákona 326/2009 Sb. o podpoře hospodářského růstu. Některé zákony ale pravděpodobně nenabudou vůbec účinnosti, protože budou změněny zákonem, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o státním rozpočtu na rok 2010. Na zákony, které nenabudou účinnosti, upozorňujeme v následujícím textu. S konečným zněním zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o státním rozpočtu Vás seznámíme v příštím čísle informačního servisu a budou také hlavním bodem listopadových seminářů, jejichž nabídka je v příloze tohoto čísla.

1/ ZÁKON O PODPOŘE HOSPODÁŘSKÉHO RŮSTU

Poslanecká sněmovna přehlasovala Prezidentem vrácený zákon o podpoře hospodářského růstu. Tento zákon vyšel ve Sbírce zákonů pod číslem 326/2009 Sb. s účinností od 24. 9. 2009. Osud některých ustanovení tohoto zákona bude záležet na vyjednávání politických stran o státním rozpočtu na rok 2010. Pravděpodobně nebudou platit změny v zákonu o zaměstnanosti od 1. 11. 2009, které mají být zrušeny. V platnost však určitě vstoupí změny v zákoníku práce, v zákonech o obcích a krajích a v zákonu o státní sociální podpoře. Změny v zákoníku práce a v zákonu o obcích a krajích se netýkají hospodářského růstu, ale odstraňují nespravedlnosti v poskytování náhrady mzdy za dobu prvních 14-ti kalendářních dnů PN u zaměstnanců pracujících v nerovnoměrně rozvržené pracovní době, kterým se v tomto období proplácelo méně hodin než zaměstnancům, kteří pracují v režimu pondělí až pátek.

Problém u změn v zákoníku práce a v zákonech o obcích a krajích je ale s účinností těchto změn, které měly podle původního termínu v zákonu začít platit již od 1. 7. 2009. Tím došlo k situaci, kdy ustanovení o nabytí účinnosti zákona k 1. 7. 2009 předchází dni jeho vyhlášení ve Sbírce zákonů. Podle § 3 zákona 309/99 Sb., o Sbírce zákonů nabývá takovýto předpis **účinnosti patnáctým dnem po vyhlášení, tj. až od 9. října 2009**. Zdůvodnění tohoto postupu je na stránkách MPSV.

▪ ZMĚNY V ZÁKONÍKU PRÁCE

V § 192 odst. 1 se na konci věty druhé doplňují slova „**nejvýše však za prvních 24 neodpracovaných hodin z rozvržených směn**“. Takže věta druhá § 192 odst. 1 nově zní:

*„V mezích období uvedeného ve větě první přísluší tato náhrada mzdy nebo platu za dny, které jsou pro zaměstnance pracovními dny, a za svátky, za které jinak přísluší zaměstnanci náhrada mzdy nebo se mu plat nekrátí, pokud v těchto jednotlivých dnech splňuje podmínky nároku na výplatu nemocenského podle předpisů o nemocenském pojištění, a pokud pracovní poměr trvá, ne však déle než do dne vyčerpání podpůrné doby určené pro výplatu nemocenského; **náhrada mzdy nebo platu nepřísluší za první 3 takovéto dny dočasné pracovní neschopnosti nejvýše však za prvních 24 neodpracovaných hodin z rozvržených směn.**“*

Z toho vyplývá, že pokud bude mít zaměstnanec nerovnoměrně rozvrženou pracovní dobu (např. 11. resp. 12. hodinové směny), nebude se mu poskytovat náhrada mzdy za dobu nemoci v prvních 3 dnech nejvýše za 24 neodpracovaných hodin. Tzn., že těmto zaměstnancům bude náhrada mzdy náležet za více hodin. Konkrétní dopad na zaměstnance si uvedeme na příkladu:

Např. pokud bude harmonogram zaměstnance vypadat takto:

12. 10. noční směna od 18,00 do 6,00 hod.
13. 10. noční směna
14. 10. konec noční směny - volno
15. 10. volno
16. 10. denní směna od 6,00 do 18,00 hod.
17. 10. denní směna od 6,00 do 18,00 hod.
18. 10. volno
19. 10. volno
20. 10. noční směna
21. 10. noční směna
22. 10. konec noční směny - volno
23. 10. volno
24. 10. denní směna od 6,00 do 18,00 hod.
25. 10. denní směna od 6,00 do 18,00 hod.
26. 10. volno
27. 10. volno
28. 10. noční směna
atd...

Pokud by tento zaměstnanec onemocněl od 14. 10. po odpracování své směny, běželo by u něho prvních 14 dnů PN od 15. 10. a náhrada mzdy by mu podle **současného znění zákona** nenáležela za směny z 16., 17. a 20., za směny 21., 24., 25. a za 6 hodin dne 28. 10. by obdržel náhradu mzdy za celkem 42 hod. Zaměstnanec pracující v režimu pondělí až pátek po 8 hodinách by při plné 14. denní pracovní neschopnosti dostal náhradu mzdy vždy za 56 hodin (za 7 pracovních dnů po 8 hodinách).

Po novele by se tomuto zaměstnanci poskytla náhrada mzdy za 54 hodin, protože v prvních třech pracovních dnech PN se nezaplatí maximálně 24 hodin z rozvržených směn. Podle dosavadní úpravy se mu neplatilo 36 hodin za první tři 12. hodinové směny. U tohoto zaměstnance by se díky novele poskytovala náhrada mzdy téměř za stejnou dobu, jako u zaměstnanců pracujících pondělí až pátek.

POZOR: toto opatření se může dotknout i zaměstnanců, kteří pracují v 11. nebo 11,5. hodinových směnách nebo v kombinovaném režimu, např. v jednom týdnu mají rozepsané jen 12. hod. směny a dalším týdnem pracují po 7,5 hodinách. Pokud onemocní v týdnu, kdy má rozepsané pouze 12. hod. směny, neobdrží náhradu mzdy nejvýše za prvních 24 neodpracovaných hodin.

V § 192 odst. 2 ZP se věta první nahrazuje větou „**Náhrada mzdy nebo platu podle odst. 1 přísluší ve výši 60% průměrného výdělku**“.

Z této změny vyplývá, že u **zaměstnanců v karanténě** bude náležet **60% průměrného výdělku od prvního dne trvání karantény**. Slova, že za první 3 kal. dny karantény náleží 25% průměrného výdělku bylo zrušeno.

Pokud by byla karanténa nařízena před datem účinnosti (tj. před 9. 10.) a do data účinnosti ještě neuplynuly 3 směny, náležela by za směny před účinností náhrada ve výši 25% a od účinnosti ve výši 60% průměrného výdělku.

Např. karanténa nařízena od 8. 10. 2009. Zaměstnanec měl rozepsané směny na dny 8., 9., 12., 13. atd.. Za první den karantény (8. 10.) by obdržel náhradu mzdy ve výši 25% průměrného výdělku a od 9. 10. by mu náležela náhrada mzdy ve výši 60% průměrného výdělku.

V § 192 odst. 3 se upravil text tak, že „dohodnutá nebo vnitřním předpisem stanovená výše náhrady mzdy nebo platu i za **dobu uvedenou v odstavci 1 části věty druhé za středníkem** nebo nad výši uvedenou v odst. 2 větě první, nesmí převýšit průměrný výdělek“.

Tato změna reaguje na upravený text v odstavci 1, podle kterého náhrada mzdy nenáleží nejvýše za prvních 24 neodpracovaných hodin, ale nemůže být v žádném případě vyšší než průměrný výdělek.

Podle **přechodného ustanovení** ke změnám v zákoníku práce se postupuje při uplatnění práva na náhradu mzdy při PN podle ustanovení § 192 odst. 1 ve znění účinném ode dne 1. července 2009, **jestliže doba prvních 3 dnů PN, za které náhrada mzdy nepřísluší, neuplynula do dne 30. 6. 2009**. Jelikož podle stanoviska právníků nelze aplikovat toto přechodné ustanovení dle původních termínů účinnosti, ale až od nového data účinnosti, kterým je den **9. října 2009**, je třeba zkoumat stav k datu 9. 10. 2009.

Z tohoto přechodného ustanovení tedy vyplývá, jestliže zaměstnanec pracující v 11. nebo 12. hodinových směnách onemocněl např. 7. 10. a na období do 9. 10. měl rozepsány pouze dvě 11. nebo 12. hodinové směny, obdrží za třetí směnu, která připadne již na období po účinnosti zákona, náhradu mzdy za hodiny, které přesáhnou hranici prvních 24 neodpracovaných hodin.

Např. pokud měl pracovat dne 7. a 8. 10. po 11-ti hodinách a další 11-ti hodinová směna byla plánována dne 9. 10., neobdrží náhradu mzdy pouze za prvních 24 hodin z těchto 3 směn. Kdyby měl před 9. 10. naplánovány tři 11-ti hodinové směny, byly by všechny neplacené, protože na ně by se přechodné ustanovení nevztahovalo.

▪ ZMĚNY V ZÁKONU O OBCÍCH A V ZÁKONU O KRAJÍCH

V obou těchto zákonech se změnila výše poskytované náhrady mzdy uvolněným členům zastupitelstva **za dobu prvních 3 kalendářních dnů karantény na 60%** jedné třicetiny měsíční odměny (dosud bylo 25%). Měsíční odměna za první 3 kalendářní dny pracovní neschopnosti nenáleží i nadále. Od 4 kal. dne PN náleží měsíční odměna ve výši 60% jedné třicetiny měsíční odměny (pochopitelně redukovaná). Zde se reaguje na změnu provedenou v ZP, kde se rovněž za první 3 pracovní dny karantény poskytuje náhrada mzdy ve výši 60%.

▪ ZMĚNY V ZÁKONU O ZAMĚSTNANOSTI

Schválené změny v zákonu o zaměstnanosti, které měly začít platit od 1. 11. 2009 by měly být zrušeny zákonem, kterým se mění některé zákony v souvislosti se zákonem o státním rozpočtu. Změny, které měly platit a pravděpodobně platit nebudou, jsou popsány v DIS 6/2009.

▪ ZMĚNY V ZÁKONU O STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPOŘE

Změny se týkají hlavně poskytování **přídavku na dítě**:

- nárok na přídavek na dítě bude v případě, že rozhodný příjem v rodině nepřevyšuje součin částky životního minima a koeficientu **2,50** (dosud 2,40).
- Výše přídavku na dítě činí

na dítě do 6 let věku **550 Kč** (dosud 500 Kč)

na dítě ve věku od 6 do 15 let **660 Kč** (dosud 610 Kč)

na dítě od 15 let do 26 let **750 Kč** (dosud 700 Kč)

Takto **zvýšená výše přídavku i zjišťování nároku** na něj bude **platit od 1. 7. 2009**, tzn., že měsíce červenec a srpen bude doplacena. Pokud projde úsporný balíček ministra financí, bude od ledna 2010 vyplácen přídavek na dítě opět v původní výši, tj. v nižší sazbě. Úprava výše přídavku na dítě vč. doplatku za měsíce červenec a srpen bude provedena automaticky, a to bez žádosti.

2/ ZMĚNY V POSUZOVÁNÍ DNE PLATBY U DANÍ, POJISTNÉHO NA SZ A POJISTNÉHO NA VZP

Zákonem 285/2009 Sb. o změně zákonů přijatých v souvislosti se zákonem o platebním styku se mění mimo jiné i ustanovení zákona 337/92 Sb. o správě daní a poplatků, zákona 589/92 Sb. o pojistném na SZ a zákona 592/92 Sb. o pojistném na VZP, týkající se dne platby daně a pojistného. **Od 1. listopadu 2009 se bude za den platby daně a od 1. ledna 2010 za den platby pojistného** u bezhotovostní platby považovat den, kdy dojde k připsání platby na bankovní účet poskytovatele platebních služeb správce daně, den, kdy dojde k připsání platby na účet příslušné OSSZ vedený u poskytovatele peněžních služeb nebo den, kdy dojde k připsání pojistného na účet poskytovatele peněžních služeb zdravotní pojišťovny.

Doposud se za den platby považoval den, kdy došlo k odepsání částky z účtu převodce.

CO Z TOHO PRO NÁS VYPLÝVÁ?

Podle § 109 odst. 1 zákona 284/2009 Sb. o platebním styku by měl poskytovatel peněžních služeb (banky apod.) zajistit, aby peněžní prostředky byly připsány na účet příjemce nejpozději v následující pracovní den po okamžiku přijetí platebního příkazu. Tzn., že pokud zaměstnavatel předloží platební příkaz poskytovateli peněžních služeb (bance) 15. dne v měsíci, musí banka připsat prostředky na účet příjemce platby nejpozději 16. den v měsíci. Jelikož se za den platby považuje nově den, kdy jsou prostředky připsány na účet příjemce (FÚ, OSSZ nebo zdravotní pojišťovny), bude třeba předávat bance příkaz k úhradě o jeden den dříve.

Např. platba pojistného na SZ se musí provést v období od 1. do 20. kal. dne následujícího kal. měsíce. Aby byl dodržen den platby, je třeba předat příkaz k úhradě do banky již 19., protože banka má jeden den na převod...

Pokud se jedná o převod v rámci jednoho poskytovatele (jedné banky), musí být převáděné prostředky dány k dispozici příjemci nejpozději do konce dne, v němž nastal okamžik přijetí příkazu.

Např. zaměstnavatel, který má stejnou banku jako některá zdravotní pojišťovna, může předat příkaz k úhradě v den splatnosti pojistného a banka musí zajistit převod pojistného ještě týž den.

ZMĚNA V ZÁKONU 592/92 Sb. O POJISTNÉM NA VZP

Zákonem 285/2009 Sb. byla provedena ještě jedna důležitá změna v zákonu o pojistném na VZP, a to v § 5 se změnil odst. 2 takto:

„Pojistné podle odstavce 1 se platí za jednotlivé kalendářní měsíce a je splatné od 1. do 20. dne následujícího kalendářního měsíce.“

Z této změny vyplývá, že pojistné na VZP je třeba odvést nejpozději do 20. dne následujícího měsíce bez ohledu na to, kdy má zaměstnavatel stanoven termín pro výplatu mezd a platů. Vzhledem k tomu, že tato změna nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2010, budeme upřesňovat, zda se týká již odvodu pojistného na VZP z prosincové výplaty 2009 nebo až z lednové výplaty.

POZNÁMKA: díky této změně se **sjednotil termín** pro odvod pojistného na SZ, pojistného na VZP a záloh na daň z příjmů **na období od 1. do 20. dne následujícího měsíce**. Případně-li poslední den lhůty na den pracovního klidu (sobotu, neděli nebo svátek), je posledním dnem lhůty u všech těchto odvodů nejbližší následující pracovní den.

3/ NAŘÍZENÍ VLÁDY .../2009 Sb., KTERÝM SE STANOVÍ VÝŠE VŠEOBECNÉHO VYMĚŘOVACÍHO ZÁKLADU A VÝŠE PŘEPOČÍTACÍHO KOEFICIENTU ZA ROK 2008

*Tímto nařízením vláda stanovuje pro účely důchodového pojištění **všeobecný vyměřovací základ (dále VVZ) za rok 2008 ve výši 23280 Kč a přepočítací koeficient pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu za rok 2008 ve výši 1,0184**. Na základě těchto údajů jsme pro Vás vypočetli „koeficienty nárůstu VVZ“ pro důchody přiznávané v roce 2010, které jsou přílohou dnešního čísla. Koeficienty pro výpočet při odchodu do důchodu v roce 2009 najdete v některé z našich brožur (AB-cedník, DÉMONÍK nebo v DIS 10/08).*

Pokud nebude pro rok 2010 provedena valorizace důchodů, dá se říci, že je jedno, v kterém roce si zaměstnanec požádá o přiznání starobního důchodu (viz příklad uvedený níže), protože rozdíly jsou minimální.

Od 1. 1. 2010 by měla začít platit novela zákona 155/95 Sb. o důchodovém pojištění, ale ta se dotkne pouze přiznávání předčasného starobního důchodu podle § 31 zákona, kde bude uplatněno progresivnější krácení procentní výměry důchodu v případě žádosti o tento starobní důchod 3 roky před vznikem nároku na něj. Vlastního výpočtu starobního důchodu podle § 31 by se dotknout neměly. S novelou zákona o důchodovém pojištění Vás podrobně seznámíme v příštím čísle informačního servisu a na listopadových seminářích.

KDY BUDE ZA SOUČASNÉ SITUACE VÝHODNĚJŠÍ ODEJÍT DO STAROBNÍHO DŮCHODU? V ROCE 2009 NEBO V ROCE 2010?

Při rozhodování, zda je výhodnější odejít do starobního důchodu v roce 2009 nebo až v roce 2010, je třeba vzít v úvahu to, že nebudou valorizovány důchody pro rok 2010 a při výpočtu důchodu až v roce 2010 by se vycházelo ze zvýšených koeficientů pro přepočet. Vliv bude mít i to, zda se jedná o klasický starobní důchod podle § 29 nebo předčasný důchod podle § 30 resp. § 31, nebo jestli nebude vhodné

dokončit 90 kalendářních dnů (při přesluhování) resp. 365 kalendářních dnů (při řádném odchodu do důchodu), rozhodujících o zvýšení procentní výměry důchodu apod.

Konkrétní rozdíly při odchodu do důchodu v roce 2009 resp. 2010 je možné si porovnat z níže uvedeného „jednoduchého“ a zjednodušeného příkladu. Jedná se stále o jeden a tentýž příklad jako v předchozích letech, tzn. muž, který dosáhne důchodového věku v listopadu 2009 a má odpracováno 46 let. Vyloučené doby jsou 187 kalendářních dnů do konce roku 2008 a v roce 2009 žádné další nebyly.

ROK	Vyměřovací základ	Koeficient pro přepočet 2009	Přepočtený vym. základ 2009	Koeficient pro přepočet 2010	Přepočtený vym. základ 2010
1986	43638	7,9469	346786	7,9987	349047
1987	44116	7,7841	343403	7,8348	345640
1988	45821	7,6106	348725	7,6602	350998
1989	46329	7,4305	344247	7,4789	346489
1990	48035	7,1682	344324	7,2149	346567
1991	83902	6,2117	521174	6,2522	524572
1992	126000	5,0721	639084	5,1051	643242
1993	242300	4,0493	981145	4,0757	987542
1994	251820	3,4157	860141	3,4379	865731
1995	273711	2,8823	788917	2,9011	794062
1996	310000	2,4343	754633	2,4502	759562
1997	331803	2,2022	730696	2,2165	735441
1998	359016	2,0144	723201	2,0275	727904
1999	382800	1,8613	712505	1,8734	717137
2000	395861	1,7461	691212	1,7574	695686
2001	415763	1,6089	668921	1,6194	673286
2002	440018	1,4992	659674	1,5090	663987
2003	455178	1,4046	639343	1,4138	643530
2004	477936	1,3172	629537	1,3258	633647
2005	493320	1,2523	617784	1,2604	621780
2006	525311	1,1748	617135	1,1824	621127
2007	569280	1,0942	622906	1,1013	626948
2008	585317	1	585317	1,0184	596086
2009	592012	x	x	1	592012
ÚHRN RVZ	x	x	14170810	x	14862023

▪ VÝPOČET OSOBNÍHO VYMĚŘOVACÍHO ZÁKLADU (OVZ)

Při odchodu v roce 2009 by vyšel OVZ:

$$\text{OVZ} = \frac{14170810 \times 30,4167}{8401 - 187} = 52475 \text{ Kč}$$

Při odchodu v roce **2010** by vyšel OVZ:

$$\text{OVZ} = \frac{14862023 \times 30,4167}{8766 - 187} = \mathbf{52693 \text{ Kč}}$$

▪ **VÝPOČET REDUKOVANÉHO OSOBNÍHO VYMĚŘOVACÍHO ZÁKLADU (ROVZ)**

V roce **2009** by vyšel ROVZ:

$$\text{ROVZ} = 10500 + (27000 - 10500) \times 0,3 + (52475 - 27000) \times 0,1 = \mathbf{17997 \text{ Kč}}$$

V roce **2010** by vyšel ROVZ:

$$\text{ROVZ} = 10500 + (27000 - 10500) \times 0,3 + (52693 - 27000) \times 0,1 = \mathbf{18019 \text{ Kč}}$$

▪ **VÝPOČET PROCENTNÍ VÝMĚRY (PV) STAROBNÍHO DŮCHODU**

V roce **2009** by vyšla procentní výměra starobního důchodu:

Za 46 odpracovaných let se započte 69%

$$\text{PV} = 17997 \times 0,69 = \mathbf{12418 \text{ Kč.}}$$

V roce **2010** by vyšla procentní výměra starobního důchodu:

za 46 odpracovaných let se započte **69%** (46 x 1,5).

$$\text{PV} = 18019 \times 0,69 = \mathbf{12433 \text{ Kč}}$$

▪ **CELKOVÁ VÝŠE STAROBNÍHO DŮCHODU**

Při přiznání starobního důchodu v roce **2009** by činila jeho celková výměra **14588 Kč** (2170+12418).

Při přiznání starobního důchodu v roce **2010** by činila jeho celková výměra **14603 Kč** (2170+12433).

Z uvedeného příkladu vyplývá, že v tomto případě je o trošku lepší odejít do starobního až v roce 2010. Nárůst o 15 Kč při odchodu až v roce 2010 je způsoben hlavně tím, že se vycházelo z VVZ a koeficientu pro jeho přepočtení za rok 2008, který byl nepatrně vyšší než v předchozích letech. Pokud by tento zaměstnanec odešel v roce 2010 tak, aby získal ještě další dobu pojištění (tj. za odpracování 90 kal. dnů po vzniku nároku na důchod), byl by jeho důchod za každých 90 kal. dnů o dalších 271 Kč vyšší.

4/ JAKÝ BUDE DOPAD NOVÉHO VVZ A KOEFICINTU PRO JEHO PŘEPOČET DO DALŠÍCH ZÁKONŮ

Z všeobecného vyměřovacího základu za rok 2008 a z přepočítacího koeficientu k němu se vychází také při výpočtu některých dalších veličin, jako je např. minimální vyměřovací základ pro SZ, který budou platit OSVČ v roce 2010. Kromě toho se VVZ a koeficientu pro jeho přepočet použije i pro výpočet maximálního vyměřovacího základu pro pojistné na SZ a pro pojistné na VZP. V roce 2010 se použije tento údaj i pro výpočet redukčních hranic pro výpočet dávek nemocenského pojištění, redukčních hranic pro výpočet náhrady mzdy za prvních 14 kalendářních dnů pracovní neschopnosti a pro výpočet výše rozhodného příjmu podle zákona 187/2006 Sb. o nemocenském pojištění.

- **MINIMÁLNÍ VYMĚŘOVACÍ ZÁKLAD PRO POJISTNÉ NA SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ U OSVČ**

Pokud by OSVČ, která má podnikání jako „**hlavní výdělečnou činnost**“ podnikala **po celý rok 2010**, byl by minimální vyměřovací základ pro pojistné na SZ 11855 Kč ($23280 \times 1,0184 \times 0,5$). V roce 2010 se z této částky bere 50%, tj. **5928 Kč**. Minimální měsíční výše zálohy na pojistné na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti by činila **1731 Kč** ($5928 \times 0,292$). Pokud by si OSVČ chtěla platit i nemocenskou, odváděla by měsíčně celkem **1814 Kč** ($5928 \times 0,306$).

POZOR: nemocenská by jim ale náležela až od 15-tého kalendářního dne pracovní neschopnosti jako všem ostatním.

U osob, které podnikání vykonávají jako tzv. „**vedlejší samostatnou výdělečnou činnost**“ (to jsou poživatelé důchodů, rodičovského příspěvku nebo příspěvku při péči o blízkou nebo jinou osobu, nezaopatřené děti nebo osoby, které vykonávaly zaměstnání zakládající účast na důchodovém pojištění), bude v roce 2010 minimální vyměřovací základ pro pojistné na SZ 2371 Kč ($23280 \times 1,0184 \times 0,1$). Minimální měsíční výše záloh by činila **693 Kč** ($2371 \times 0,292$).

POZOR: u osob, které vykonávají „**vedlejší samostatnou výdělečnou činnost**“ vzniká pojištění pouze v případě, že příjmy po odpočtu výdajů na jejich dosažení, zajištění a udržení dosáhnou alespoň 2,4násobek součinu VVZ a koeficientu pro jeho úpravu. Tzn., že pojištění nejsou a zálohy platit nemusí OSVČ, jejichž příjmy snižené o výdaje budou v roce 2010 nižší než **56901 Kč** ($23280 \times 1,0184 \times 2,4$). Za rok 2009 je tato částka 56531 Kč.

- **MAXIMÁLNÍ VYMĚŘOVACÍ ZÁKLAD PRO ODVOD POJISTNÉHO NA SZ A POJISTNÉHO NA VZP**

Maximální vyměřovací základ pro odvod pojistného na SZ a pojistného na VZP by měl činit podle zákona, kterým se mění zákony v souvislosti se zákonem o státním rozpočtu, 72násobek průměrné mzdy.

VÝPOČET PRŮMĚRNÉ MZDY:

VVZ za rok 2008 = 23280 Kč, koeficient pro jeho přepočet = 1,0184.

$23280 \times 1,0184 = 23708,352$ Kč,

Průměrná mzda pro výpočet maximálního vyměřovacího základu činí v roce 2009 po zaokrouhlení směrem nahoru **23709 Kč**.

JAKÝ BUDE VÝPOČET MAXIMÁLNÍ VÝŠE PŘÍJMŮ, Z KTERÝCH SE BUDE POJISTNÉ ODVÁDĚT?

72násobek průměrné mzdy je **1707048 Kč** (23709×72), což odpovídá měsíčnímu příjmu zaměstnance 142254 Kč.

JAK SE BUDE SLEDOVAT DODRŽENÍ MAXIMÁLNÍHO VYMĚŘOVACÍHO ZÁKLADU?

- pokud má zaměstnanec pouze jednoho zaměstnavatele, bude se pojistné odvádět až do doby, kdy zaměstnancův vyměřovací základ dosáhne částky 1707048 Kč. Potom se již pojistné na SZ ani na VZP odvádět nebude.
- pokud má zaměstnanec více zaměstnavatelů, bude se u všech těchto zaměstnavatelů odvádět do doby než dosáhne jeho vyměřovací základ částky 1707048 Kč. Po skončení roku požádá zaměstnanec o potvrzení úhrnu vyměřovacích základů své zaměstnavatele a v případě překročení částky 1707048 Kč, požádá o vrácení pojistného na SZ i na VZP z částky nad tuto hranici.

▪ VÝŠE ROZHODNÉHO PŘÍJMU PRO ÚČAST NA DŮCHODOVÉM POJIŠTĚNÍ U SPOLEČNÍKŮ A JEDNATELŮ A U ČLENŮ DRUŽSTEV

Podle novelizovaného § 8 odst. 2 zákona 155/95 Sb. o důchodovém pojištění jsou od 1. 1. 2009 důchodově pojištění společníci a jednatelé s.r.o., komanditisté k. s., jestliže mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro společnost práci, za kterou jsou odměňováni a členové družstev, kteří vykonávají činnost v orgánech družstva mimo pracovněprávní vztah za odměnu, jejíž výše je předem určena, pouze v těch měsících, ve kterých jim byl zúčtován příjem započitatelný do vyměřovacího základu pro odvod pojistného na sociální zabezpečení alespoň ve výši rozhodného příjmu. **Rozhodným příjmem je 25% součinu VVZ a koeficientu** pro jeho přepočet za rok, který o dva roky předchází kalendářnímu roku, za který se posuzuje účast na pojištění.

VVZ za rok 2008 je 23280 Kč a koeficient pro jeho přepočet činí 1,0184.

25% ze součinu VVZ a koeficientu činí 5927,08 ($23280 \times 1,0184 \times 0,25$). Tato částka se zaokrouhluje na celé stokoruny směrem nahoru, tj. na **6000 Kč** (dosud účast vznikla při rozhodném příjmu 5900 Kč).

Účast na důchodovém pojištění společníků, jednatelů s.r.o., komanditistů k.s. a členů družstev vznikne pouze v měsících, kdy bude dosaženo tohoto rozhodného příjmu.

▪ VÝŠE MINIMÁLNÍHO VYMĚŘOVACÍHO ZÁKLADU PRO ODVOD POJISTNÉHO NA VZP U OSVČ

Podle § 3a odst. 2 zákona 592/92 Sb. o pojistném na VZP se z VVZ a koeficientu pro jeho přepočet vychází i při výpočtu minimálního vyměřovacího základu pro odvod pojistného na VZP u OSVČ.

Minimálním vyměřovacím základem se rozumí dvanáctinásobek 50% průměrné mzdy.

Průměrná mzda se zjistí jako součin VVZ a koeficientu pro jeho přepočet za rok, který o 2 roky předchází... Tzn., že pro minimální vyměřovací základ pro rok 2010 jsou rozhodné údaje z roku 2008.

Minimální vyměřovací základ činí 142251 Kč ($23280 \times 1,0184 \times 12 \times 0,5 = 142250,11$).

Minimální výše pojistného na VZP u OSVČ činí po zaokrouhlení na koruny směrem nahoru 19204 Kč ($142251 \times 0,135 = 19203,88$).

Minimální výše zálohy bude v roce 2009 **1601 Kč** ($19204:12$). V roce 2008 byla minimální výše záloh na pojistné na VZP 1590 Kč. Minimální vyměřovací základ neplatí pro osoby, za které je plátcem stát (poživatelé důchodů, studenti, osoby na MD nebo RD apod.) a dále na OSVČ, které jsou zároveň zaměstnanci a platí si pojistné na VZP minimálně z minimální mzdy.

Z toho vyplývá, že si OSVČ budou muset od roku 2010 platit zálohy na pojistné na VZP ve výši 1601 Kč

▪ JAKÉ BUDOU REDUKČNÍ HRANICE PRO VÝPOČET NEMOCENSKÉHO V ROCE 2010

Redukční hranice pro výpočet nemocenských dávek se rovněž vypočtou z všeobecného vyměřovacího základu za rok 2008 a koeficientu pro jeho přepočet, které se stanoví pro účely důchodového pojištění.

Všeobecný vyměřovací základ za rok 2008 (VVZ)		23280
Koeficient pro přepočet VVZ za rok 2008		1,0184
Přepočtený VVZ	$23280 \times 1,0184$	23708,35
První redukční hranice (RH)	Jedna třicetina z přepočteného VVZ	790,27
První redukční hranice po zaokrouhlení		791 Kč
Druhá redukční hranice	1,5násobek první RH ($790,27 \times 1,5 = 1185,41$)	1186 Kč
Třetí redukční hranice	3násobek první RH ($790,27 \times 3 = 2370,81$)	2371 Kč

Z těchto redukčních hranic se budou v roce 2010 vypočítávat dávky nemocenského pojištění (nemocenské – náleží až od 15. dne trvání pracovní neschopnosti, ošetrovné, peněžitá pomoc v mateřství a vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství), které budou vyplácet příslušné OSSZ. U nemocenského a ošetrovného se do první redukční hranice započte vyměřovací základ zaměstnance 90%, u peněžité pomoci v mateřství a u vyrovnávacího příspěvku se do první redukční hranice započítává denní vyměřovací základ i nadále ve výši 100%. U všech dávek nemocenského pojištění se mezi první a druhou redukční hranicí započte denní vyměřovací základ 60% a mezi druhou a třetí redukční hranicí se započte 30%.

Všechny dávky nemocenského pojištění se budou i nadále poskytovat za kalendářní dny.

▪ REDUKČNÍ HRANICE PRO VÝPOČET NÁHRADY MZDY ZA DOBU PRVNÍCH 14. KALENDÁŘNÍCH DNŮ PRACOVNÍ NESCHOPNOSTI

Pro výpočet náhrady mzdy se redukční hranice pro nemocenské (viz předchozí bod) vynásobí koeficientem 0,175 a zaokrouhlí se na haléře směrem nahoru. Tím se získá

přepočet **náhrady mzdy z kalendářních dnů na pracovní dny a jednu odpracovanou hodinu** (zákoník práce zná již pouze hodinový průměrný výdělek)

Tzn., že

- první redukční hranice pro výpočet náhrady mzdy by byla **138,43 Kč** ($791 \times 0,175$)
- druhá redukční hranice by byla **207,59 Kč** ($1186 \times 0,175$)
- třetí redukční hranice by byla **414,93 Kč** ($2371 \times 0,175$).

Pro účely výpočtu náhrady mzdy se průměrný výdělek zaměstnance (jedná se o průměrný výdělek používaný pro pracovněprávní účely, tj. pro dovolenou nebo náhradu mzdy) upraví tak, že do částky první redukční hranice se počítá **90 %**, z částky nad první redukční hranici do druhé redukční hranice se počítá **60 %**, z částky nad druhou redukční hranici do třetí redukční hranice se počítá **30 %** a k částce nad třetí redukční hranici se nepřihlíží.

Z toho vyplývá, že při výpočtu náhrady mzdy se průměrný výdělek do výše 138,43 Kč započte 90%, tj. maximálně 124,59 Kč.

Průměrný výdělek v pásmu 138,43 Kč až 207,59 Kč se započte 60%, tj. maximálně 41,50 Kč.

Průměrný výdělek ve třetím pásmu mezi 207,59 až 414,93 Kč se započte 30%, tj. maximálně 62,20 Kč.

Maximální průměrný výdělek pro výpočet náhrady mzdy by činil $124,59 + 41,50 + 62,20$ tj. 228,29 Kč. Ten by se ale týkal zaměstnance s hrubým měsíčním příjmem nad cca 72000 Kč.

5/ HLEDÁNÍ ÚDAJŮ O SAZBÁCH POJISTNÉHO NA SZ A POJISTNÉHO NA VZP U OBČANŮ ZE STÁTŮ EVROPSKÉ UNIE, KTEŘÍ PODLÉHAJÍ PŘEDPISŮM STÁTU EU, JEHOŽ JSOU OBČANÉ

Vzhledem k tomu, že se Evropa „globalizuje“, dochází stále častěji k situaci, kdy je do tuzemské firmy vyslán zaměstnanec jiného státu Evropské unie, který je vybaven formulářem E-101. Pokud jsou tomuto vyslanému zaměstnanci vypláceny nějaké příjmy v ČR, je třeba aplikovat předpisy EU, podle kterých je pojištěn jen v jednom státě EU, a to ve státě vysílajícím. Tuzemský zaměstnavatel by měl v tomto případě provádět odvody pojistného na SZ a pojistného na VZP podle předpisů vysílajícího státu, a to do tohoto státu.

Problém nastává v případě, že vyslaný zaměstnanec není schopen zjistit, jaké předpisy platí ve státě, ze kterého byl vyslán, jaká je výše odvodů na sociální a zdravotní pojištění apod. Pro tyto účely jsme objevili internetovou adresu v českém jazyce www.evropskaunie123.cz, na které je možno potřebné údaje o výši pojistného, maximálních vyměřovacích základech apod. zjistit. Na této stránce je třeba přejít na „státy EU“ a kliknout na bod „práce-podnikání-studium“ a poté vybrat „Podnikání – pravidla pro volný pohyb služeb a svobodu usazování v EU“. Posledním krokem je vybrat v této části příslušný stát EU. Údaje o výši pojistného na SZ a pojistného na VZP jsou uvedeny v části „systém sociálního pojištění“. Bohužel zde zatím chybí údaje o členech EU - Bulharsku a Rumunsku, kteří vstoupily do EU jako poslední.

6/ SDĚLENÍ MPSV O ROZHODNÉ ČÁSTCE PRO URČENÍ NÁROKŮ ZAMĚSTNANCŮ PŘI PLATEBNÍ NESCHOPNOSTI ZAMĚSTNAVATELE

Sdělením 80/2009 Sb. vyhláší MPSV rozhodnou částku pro určení celkové výše mzdových nároků vyplacených jednomu zaměstnanci podle zákona 118/2000 Sb. o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele ve výši **23542 Kč**. Tato částka bude platit pro výpočet nároků pro období od 1. května 2009 do 30. dubna 2010.

Výpočet maximální výše bude vypadat v tomto období takto:

$$23542 \times 1,5 = 35313 \text{ Kč.}$$

Celková výše mzdových nároků vyplacených jednomu zaměstnanci nesmí tudíž v období od 1. 5. 2009 do 30. 4. 2010 překročit za jeden měsíc částku 32538 Kč (tj. 1,5 násobek průměrné mzdy v NH za předchozí rok). Mzdové nároky zaměstnance vůči jednomu a témuž zaměstnavateli může Úřad práce uspokojit pouze jednou v období jednoho roku.

7/ ODPOVĚDI NA DOTAZY

40/09 Dne 9. 10. 2009 se má vrátit zaměstnankyně po 8 letech do práce (řetězové porody). Její místo ale již bylo zrušeno a chceme s ní ukončit pracovní poměr výpovědí podle § 52 písm. c). Z jakého průměrného výdělku budeme počítat odstupné, když její průměrný výdělek v době, kdy naposledy pracovala činil cca 7000 Kč?

Jestliže zaměstnanec neodpracoval v rozhodném období (předchozí čtvrtletí) alespoň 21 dnů, použije se podle § 355 ZP pravděpodobný výdělek. Pravděpodobný výdělek se zjistí z hrubé mzdy, které zaměstnanec dosáhl od počátku rozhodného období, popřípadě z hrubé mzdy, které by zřejmě dosáhl. Při stanovení pravděpodobného výdělku se přihlédne k obvyklé výši jednotlivých složek mzdy nebo ke mzdě zaměstnanců vykonávajících stejnou práci nebo práci stejné hodnoty. Pokud nelze zjistit pravděpodobný výdělek podle těchto kritérií (např. firma je v likvidaci), je třeba dodržet ustanovení § 357 odst. 1 ZP, tzn., jestliže je průměrný výdělek nižší než minimální mzda, zvýší se průměrný výdělek na výši odpovídající minimální mzdě. Toto platí také při uplatnění pravděpodobného výdělku.

41/09 Zaměstnanec, který nastoupil od 1. 4. 2009, nám řádně prokázal studium dítěte pro uplatnění daňového zvýhodnění, ale mzdová účetní k tomuto potvrzení nepřihlédla. V měsíci září se zaměstnanec ozval, že nepobírá daňové zvýhodnění a chce jej doplatit. Musíme mu daňové zvýhodnění doplatit ihned nebo až v rámci ročního zúčtování záloh?

Podle § 38i odst. 4 zákona o daních z příjmů se poplatníkovi, kterému bylo poskytnuto měsíční daňové zvýhodnění nižší, než je stanoveno tímto zákonem, vyplatí vzniklý rozdíl v následujícím měsíci, nejpozději do 15. února následujícího roku. Pokud k nevyplacení daňového zvýhodnění došlo vinou mzdové účetní, je třeba provést doplatek za měsíce duben až srpen hned v měsíci září.

42/09 Jsme zaměstnavatel, který přispívá jen některým svým zaměstnancům na penzijní připojištění. Možnost přispívání je s nimi sjednána v pracovní smlouvě a výše příspěvku nepřekročí 24000 Kč za rok. Musíme začít přispívat i ostatním zaměstnancům po novele zákona o penzijním připojištění? Jedná se o daňově uznatelný výdaj zaměstnavatele a u zaměstnance do 24000 Kč o příjem od daně osvobozený?

*Z novely zákona 42/94 Sb. o penzijním připojištění vyplývá, že zaměstnavatel by **neměl bránit zaměstnancům ve výběru penzijního fondu**, ale okruh zaměstnanců, kterým bude na penzijní připojištění přispívat, stanovuje zaměstnavatel po projednání s odborovou organizací a pokud odbory nejsou, tak sám zaměstnavatel.*

Daňová uznatelnost je řešena v § 24 odst. 2 písm. j) bod 5 zákona o daních z příjmů, kde se říká, že výdaji jsou také práva zaměstnanců vyplývající z kolektivní smlouvy, vnitřního předpisu zaměstnavatele, pracovní nebo jiné smlouvy, což je u Vás sjednáním v pracovní smlouvě splněno. Daňové osvobození u zaměstnance vyplývá z § 6 odst. 9 písm. p) zákona o daních z příjmů.

43/09 Po dobu mateřské a rodičovské dovolené paní A jsme zaměstnávali na dobu určitou paní B. Nyní se nám paní A vrací a my bychom potřebovali, aby paní B ještě dále pracovala na dobu určitou jako zástup za dlouhodobě práce neschopnou zaměstnankyni C. Můžeme ještě uzavřít s touto paní B dobu určitou, když v součtu již budou překročeny 2 roky? Započítává se do doby nejvýše 2 let i doba zástupu za mateřskou a rodičovskou dovolenou?

Podle § 39 odst. 2 ZP se může sjednat trvání pracovního poměru na dobu určitou mezi týmiž účastníky na dobu nejvýše 2 let ode dne vzniku tohoto pracovního poměru. Podle § 39 odst. 3 písm. b) se ustanovení odst. 2 nevztahuje na případy, kdy dochází k sjednání pracovního poměru na dobu určitou z důvodu náhrady dočasně nepřítomného zaměstnance na dobu překážek v práci na straně zaměstnance. Překážky v práci na straně zaměstnance jsou uvedeny v §§ 191 až 206 ZP. Z tohoto vyplývá, že zaměstnankyně B bude moci pracovat na dobu určitou nejvýše 2 roky i po zástupu za dlouhodobě práce neschopnou zaměstnankyni, protože i v tomto případě se jedná o náhradu nepřítomného zaměstnance po dobu překážek v práci na jeho straně.

44/09 Syn našeho zaměstnance nebyl připuštěn k maturitní zkoušce a bude opakovat poslední ročník studia. Je možné na něho uplatnit daňové zvýhodnění na dítě i v době školních prázdnin navazujících na neúspěšné pokračování ve studiu? Jak to bude s uplatňováním daňového zvýhodnění v době, kdy bude opakovat ročník?

Posuzování, zda se jedná o soustavnou přípravu na budoucí povolání, řeší § 13 zákona 117/95 Sb. o státní sociální podpoře. Podle odst. 2 tohoto paragrafu se za soustavnou přípravu považuje také doba od skončení výuky v jednom školním roce do počátku následujícího školního roku, jestliže dítě pokračuje bez přerušení v dalším studiu. Vzhledem k tomu, že se zde nehovoří o tom, jestli student pokračuje ve studiu úspěšně či nikoliv, jedná se jak v době školních prázdnin, tak při opakování ročníku o soustavnou přípravu na budoucí povolání a otcí tudíž náleží daňové zvýhodnění i za tuto dobu.

45/09 Se zaměstnancem končíme pracovní poměr pro nadbytečnost a máme mu vyplatit odstupné. Bohužel je naše finanční situace velice nepříznivá a chtěli bychom mu odstupné vyplatit později než v nejbližším výplatním termínu. Je to možné?

Podle § 67 odst. 3 ZP se odstupné vyplácí po skončení pracovního poměru v nejbližším výplatním termínu, pokud se se zaměstnancem nedohodne na výplatě odstupného v den skončení pracovního poměru nebo na pozdějším termínu výplaty. Z tohoto vyplývá, že pokud se zaměstnancem dohodnete pozdější termín výplaty (případně výplatu odstupného po částech), bude to v souladu s právní úpravou.

46/09 Zaměstnanec nastoupil do pracovního poměru na dobu neurčitou dne 1. září a požaduje po nás v tomto měsíci jeden den dovolené. Můžeme mu tuto dovolenou poskytnout, i když ještě nesplnil podmínky pro její přiznání?

Podle § 217 odst. 2 ZP může určit zaměstnavatel čerpání dovolené, i když zaměstnanec dosud nesplnil podmínky pro vznik práva na dovolenou, jestliže je možno předpokládat, že je splní do konce kal. roku popřípadě do skončení pracovního poměru. V případě, že by zaměstnanec ukončil zaměstnání ve zkušební době, aniž mu vznikl nárok na dovolenou, je podle § 222 odst. 5 povinen vrátit vyplacenou náhradu mzdy za nevyčerpanou dovolenou.

47/09 Zaměstnankyně nám předložila potvrzení o studiu svého syna. Nevíme, zda škola, která potvrzení vystavila je zařazena do rejstříku škol. Dá se tato skutečnost někde ověřit?

Školy zapsané do rejstříku škol a školských zařízení najdete na stránkách Ministerstva školství www.msmt.cz/vzdelavani. Seznam středních škol je v sekci „rejstřík škol a školských zařízení“ a vysoké školy přímo u hesla vysoké školy.

8/ ÚDAJE PRO FAKTURACI

Vzhledem k tomu, že chceme předejít vracení zálohových faktur na naše služby v roce 2010, žádáme Vás o sdělení fakturačních údajů v tomto členění:

- číslo uzavřené smlouvy (čtyřmístné číslo uvedené pod číslem faktury)
- přesná fakturační adresa odběratele
- IČO
- DIČ
- jméno a kontaktní tel. číslo
- emailová adresa

Tyto údaje můžete zaslat poštou nebo emailem na administrativa@demonia.cz nebo faxem na číslo 224326023.

Závěrečný pozdrav od pana MURPHYHO se týká „kotrmelců a přemetů“ naší politické garnitury:

**STAČÍ HODIT ZÁSADOVOST ZA HLAVU,
A OSTATNÍ UŽ JDE SNADNO.**
